

Årsmelding 2015

DALANE ENERGI

INNHOOLD

- 3** Administrerende direktørs betraktninger
- 4** Styrets beretning
- 9** De nye, smarte strømmålerne – så langt...
- 10** Svanevannsveien trafostasjon
- 10** Læringer 2015
- 11** Dalane lyspunkt
- 12** Et økonomisk kraftsenter
- 14** Verdt å vite
- 15** Resultatregnskap
- 16** Balanse
- 18** Kontantstrøm
- 19** Eiern

Høyspentkabler i lange baner...

Ny kabeltrasé i sykkel- og gangvei på Slettebø - I forbindelse med den nye trafostasjonen i Svanevannsveien.

ET ÅR PREGET AV ENDRING

I 2015 markerte Dalane energi at det var 110 år siden det ble produsert elektrisk kraft for første gang i Egersund.

Vi er stolte over at vi var først ut i Rogaland med å distribuere elektrisk kraft til allmenheten. Historiske fakta forteller om et selskap som gjennom disse 110 år har opplevd store endringer både i rammebetingelser, eierskap og selskapsstruktur. Historien forteller også om skiftende interesser og prioriteringer i parallell med investeringer og kontinuerlig utvikling av selskapets verdier som i dag gir god samfunnsøkonomi både for innbyggere og eiere. Strøm i stikkontakten blir i dag sett på som en selvfølge. Vår hovedoppgave er å sikre fortsatt leveranse på denne forventningen.

2015 ble også preget av endringer. Endringen med størst konsekvens for bransjen er lovendringen om selskapsmessig og funksjonelt skille. For Dalane energi betyr dette at vi deler opp virksomheten.

Den kommersielle aktiviteten skilles fra monopolvirksomhet. Som en konsekvens av dette blir selskapet omdannet fra et interkommunalt selskap (IKS) til et aksjeselskap (AS). Omdanningen pågår i skrivende stund og forventes å bli ferdigstilt i løpet av 2016.

Regnskapsmessig var 2015 et blandet år. Driften er god men selskapet har avskrevet store verdier fra prosjektutvikling i Hellelandsvassdraget. Selv om kraftproduksjonen er over normalen har kraftprisene fortsatt å falle. Dette gir oss begrenset handlingsrom til å gjøre ønskede investeringer.

Innføringen av AMS er et av mange skritt i en større kommersialisering av kraftmarkedet. Markedet vil åpnes opp for flere aktører som tradisjonelt ikke har operert i vår bransje tidligere. Dette gir oss som selskap nye

utfordringer. Kunden er ikke lenger et målepunkt på enden av en kabel men en bevisst bruker og produsent som har fokus på tjenester og merverdi. Som selskap må vi finne de rette tjenestene og levere på denne merverdien.

Det er gledelig å registrere at vi har ett meget lavt sykefravær i bedriften. Fraværet ligger betydelig under målsetningen for 2015. Dalane energi jobber målrettet med HMS og kvalitetsarbeid noe som har vist å gi resultater over tid.

Som lokalt selskap ønsker vi å være tilstede i lokalsamfunnet og gi ett bidrag tilbake til våre kunder og eiere. Foruten å være en stor skatteyder og bidra

gjennom utbytte ønsker vi også å bidra direkte. Dette gjør vi gjennom vår sponsor virksomhet til lokale lag og foreninger og «Dalane lyspunkt». Hovedfokus er aktiviteter og arrangement for barn og unge.

Inngangen til 2016 blir med fokus på det nye selskapet. Målet er å skape større verdier for eiere og samfunnet men samtidig også sikre Dalane energi som en sikker og trygg kompetansebedrift. Vi ønsker å være med å gi vårt bidrag til å bygge regionen.

Idar Sønstabø

adm. direktør

STYRETS BERETNING

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES

Dalane energi IKS er et interkommunalt selskap eid av kommunene Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal. Selskapet ble etablert i 1978 og skiftet navn til Dalane energi 1. januar 2000. Selskapets virksomhet består i hovedsak av distribusjon, produksjon og omsetning av elektrisk kraft i Dalane-regionen. Selskapets hovedkontor ligger i Egersund.

Selskapet er organisert som et konsern, med morselskapet Dalane energi IKS og de heleide datterselskapene Dalane Kraft AS og Dalane Vind AS. I tillegg er det tilknyttet flere selskaper der Dalane energi har en eierandel på 50 % eller mindre.

SELSKAPETS VIRKSOMHET I 2015

OVERFØRINGS- OG FORDELINGSNETT

Selskapets nettvirksomhet er organisert i morselskapet Dalane energi IKS. Selskapets områdekonsesjon dekker de fire Dalane kommunene. Aktiviteten er administrert fra hovedkontoret i Egersund.

TOTALT OVERFØRT ENERGI FOR 2015

I 2015 ble det overført 378 GWh elektrisk kraft til kunder som er knyttet til Dalane energis fordelingsnett. Dette er 11,6 GWh mer enn året før.

Nettaptet utgjorde 23,4 GWh (17,8 GW 2014).

Total innmatet kraftmengde ble dermed 401 GWh (384 GWh i 2014).

Antall kunder (abonnement) var pr.

31.12.2015:

14551 (pr. 31.12.2014: 14 161).

Netto økning på antall kunder var 390 (2,75 %) i løpet av 2015.

IKKE LEVERT ENERGI 2015

Ikke levert energi for 2015 utgjorde 125 MWh.

Dette medførte KILE-kostnader på 5,5 MNOK.

Det var registrert 168 avbrudd av leveringen referert til høyspenningsnettet mot 189 avbrudd i 2014.

Omtrent halvparten av dette skyldes planlagt arbeid i høyspentnettet. Av de 5,5 MNOK er om lag halvparten av kostnadene relatert til avbrudd i regionalnettet.

Dette viser viktigheten av å ha fokus på vedlikehold på dette nettnivået.

DRIFT OG UTBYGGING

Igjen var det månedene januar, februar, oktober og desember det var mest vær i. Februar skapte en del utfordringer med lynaktivitet og desember gav oss ekstremværet Synne. Det er vanskelig å beskytte seg mot slike hendelser. Trefall på linjer var det mindre av i 2015, men lyn er fortsatt en utfordring for nettselskapet i forhold til avbrudd. I 2015 ble det montert lynavledere i 60 kV nettet noe som har gitt positiv effekt.

Av investeringsprosjekter har det vært mye aktivitet rundt boligfeltene i Egersund. Infrastrukturen til disse er nå for det meste ferdigstilt. Av reinvesteringer ble Birkelandslinja (Åvandal - Birkeland) fornyet. Det store løftet ellers fikk vi med at Svanevannsveien transformatorstasjon ble ferdigstilt og idriftssatt. I tillegg er det gjort store investeringer i AMS prosjektet. Dette forventes avsluttet iløpet av 2016.

KRAFTPRODUKSJON

EKSISTERENDE PRODUKSJONSANLEGG

Selskapets produksjonsvirksomhet er organisert dels i morselskapet og dels i datterselskapet Dalane Kraft. Morselskapet har 5 vannkraftverk i sin portefølje:

- Øgreyfoss kraftverk i Hellelandsvassdraget, Eigersund kommune
- Grødemfoss kraftverk i Grødemvassdraget, Eigersund kommune
- Honnefoss kraftverk i Grødemvassdraget, Eigersund kommune
- Haukland kraftverk i Hauklandsvassdraget, Lund kommune
- Ørsdalen kraftverk i Høylandselv, Bjerkreim kommune

Dalane Kraft har 5 vannkraftverk i sin portefølje. 3 av kraftverkene er deleid med 50 % eierandel:

- Lindland kraftverk i Sokndalsvassdraget, Sokndal kommune
- Løgjen kraftverk i Lund kommune
- Vikeså kraftverk i Storsheilva, Bjerkreim kommune, 50 % sammen med grunneiere
- Drivdal kraftverk i Drivdalsvassdraget, Lund kommune, 50 % sammen med grunneiere
- Stølskraft i råvannstunnel fra Stølsvatnet, Bjerkreim kommune, 50 % sammen med IVAR Næring AS.

Selskapet med datterselskaper har pr. i dag kun vannkraft i sin portefølje av kraftverk.

I det vakre turområdet, Vannbassengan i Egersund, må hensyn tas når trafoen skal skiftes. Her med lastebilsjåfør Asle Ueland, montørene Magne Hellen og Jonas Imhof.

DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Samlet kraftproduksjon i konsernet ble på 225,6 GWh i 2015 mot en normalproduksjon på 195,7 GWh, og det ble satt ny rekord for årsproduksjon.

Samlet produksjon for morselskapet Dalane energis kraftstasjoner ble i 2015: 137,7 GWh mot en normalproduksjon på 117,7 GWh.

Samlet produksjon for Dalane Kraft med tilhørende selskaper ble i 2015: 87,9 GWh mot en normalproduksjon på 78,0 GWh. Av disse tilfalt 69,6 GWh Dalane Kraft mens del-eiernes andel var 18,3 GWh.

Normalproduksjoner ovenfor er basert på produksjonshistorikk for kraftverkene i perioden 2003 – 2015.

NYE PRODUKSJONSANLEGG

I Hellelandsvassdraget ble arbeidet med planene for kraftutbygging videreført. Dalane Kraft jobbet frem til høsten 2015 videre med å redusere kostnader for utbyggingsløsninger med sikte på realisering for å kunne ta del i el-sertifikatmarkedet. Samtidig kom det utover våren og sommeren et kraftig fall i de fremtidige kraftprisene. Utsiktene til lønnsomhet, samt det å kapitalisere opp prosjektet for bygging ble vurdert som utfordrende. Ut fra en totalvurdering ble det besluttet å legge prosjektet i bero på ubestemt tid.

I februar 2015 ble det gitt konsesjon for bygging av Frøytlog kraftverk. Det har blitt arbeidet videre med prosjektet med sikte på å fremlegge utbyggingen for en investeringsbeslutning i 2016.

Ørdsdalen kraftverk ble tatt ut av drift i juni 2014. Anlegget er gammelt, fra 1944, og er stanset i påvente av oppgradering. I desember 2010 ga NVE konsesjon til å bygge et kraftverk som vil kunne få en midlere produksjon på 9,8 GWh. Dalane energi har søkt en endring i forhold til vedtaket, og saken ligger hos OED til behandling. Det er også

søkt NVE om konsesjon for en kraftlinje på østsiden av Ørdsdalsvatnet.

Forhandlinger med grunneiere på Dvergfossen kraftverk i Kvinesdal kommune ble videreført i 2015. Det er god dialog mellom partene til å finne løsning. Endelig avklaring på avtaler er ventet iløpet av 2016.

I tillegg til disse prosjektene er Dalane energi/Dalane Kraft engasjert i flere andre prosjekt: Skårdal, Ueland og Sagåna kraftverk i Lund kommune, Liavatn kraftverk i Eigersund kommune og Tverrå og Bjunes kraftverk i Sirdal kommune. Realisering og utbyggingsplaner for disse kraftverkene er inntil videre satt på hold.

Eierinteressene i vindkraftprosjekter ble i løpet av 2015 flyttet fra Dalane energi til Dalane Kraft. Dalane Kraft solgte seg ned i Dalane Vind på slutten av året. I Bjerkreim Vind har det også pågått en prosess sammen med de øvrige eierne med sikte på salg. Dette resulterte i et salg av hele selskapet i januar 2016.

KRAFTOMSETNING

HUSHOLDNINGSMARKEDET

Dalane energi selger kun kraft lokalt i egen region og har en majoritetsandel av privatkundene. Konkurransen i dette markedet er stor med flere nasjonale aktører. Dalane energis markedsandel har vært stabil de siste årene.

I løpet av året har det vært omsatt kraft med variabel pris, fast avtalt pris og spot pris.

NÆRINGSLIVSMARKEDET

Grunnet konkurransedyktige priser har Dalane energi en solid markedsandel av de mindre og mellomstore næringsbedrifter i Dalane regionen. Basert på de siste års forholdsvis lave strømpriser, synes spotprisalternativet å være det fremtredende.

ORGANISASJON OG PERSONALFORHOLD, STYRE, LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Dalane energi hadde 63 fast ansatte pr. 31.12.2015, hvorav 6 på deltid og 57 på heltid. Dette utgjorde 60,2 årsverk. Av disse 63 ansatte var det 14 kvinner (11,2 årsverk) og 49 menn (49,0 årsverk).

Netto bemanningsendring fra forrige årsskifte er avgang på 11 fast ansatte og avgang på 9,5 årsverk, hvorav 10 fast ansatte og 9,5 årsverk ble virksomhetsoverdratt til Dalane Kraft AS pr. 1.5.2015.

2 personer ble ansatt i løpet av året og 3 personer sluttet.

I tillegg hadde selskapet 5 lærlinger på kontrakt for opplæring i energimontørfaget.

Det ble avlagt 2 fagprøver i 2015, 1 i energimontørfaget og 1 i energioperatørfaget.

Dalane energis styre har syv medlemmer. Av disse er fem valgt av representantskapet og to er valgt av de ansatte.

Av styrets eiervalgte medlemmer er det tre menn og to kvinner. Styremedlemmene valgt av de ansatte har i 2015 vært en mann og en kvinne.

Bransjen er spesielt preget av lav kvinneandel. Ved nyansettelser er selskapet bevisst på å ivareta likebehandling mellom kjønnene. Det er ikke gjennomført spesielle likestillingstiltak gjennom året.

Dalane energi har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Dalane energi vil arbeide aktivt og målrettet for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

HELSE OG SIKKERHET

Selskapet har en null-visjon for skader og ulykker. Denne gjelder også for våre underleverandører.

Det er i 2015 ikke registret noen alvorlige skader/hendelser hverken blant egne ansatte eller hos våre underleverandører.

Det pågår et systematisk HMS og kvalitetsarbeid i selskapet. Energibransjen har et høyere antall fraværsskader enn entreprenør bransjen og det jobbes derfor systematisk for å redusere dette nivået i hele energibransjen.

Det er i 2015 gjennomført HMS-opplæring etter selskapets opplæringsplan.

Dalane energi er en IA-bedrift og alle ansatte er medlemmer i bedriftshelsetjenesten SAMKO.

Sykefraværet lå under målsettingen på 3,5 % og endte på 2,23 % der egenmeldt fravær utgjorde 0,69%.

YTRE MILJØ

Produksjon av elektrisk kraft i Norge er vesentlig basert på fornybare energikilder som ikke forurensar det ytre miljø.

Dalane energi har vært et av de første selskapene i landet til å benytte seg av komposittmateriale ved utskifting av nye høyspentstolper. Kreosot som impregneringsmateriale skal bort i 2017 og før denne tid må bransjen ha alternative løsninger. Selskapet ser det derfor som viktig å skaffe egne erfaringer med de alternativene som er mest aktuelle.

Dalane energi har for øvrig ikke noen anlegg eller virksomhet som forurensar det ytre miljø ut over det som normalt følger med denne type virksomhet. Selskapet arbeider aktivt med kildesortering og avfallshåndtering.

STRATEGI OG FRAMTIDSUTSIKTER

KONSERN

Selskapet har i 2015 jobbet videre med mandatet fra representantskapet til å se på framtidig selskapsstruktur. Endringene innebærer å etablere en konsernstruktur med selskapsmessig skille for nett, kraft og omsetningsvirksomhet.

Dalane energis virksomhet er idag konsentrert om følgende virksomhetsområder:

- Overførings- og fordelingsnett
- Kraftproduksjon
- Kraftomsetning
- Fiber/breiband

Nett og produksjon er de virksomhetsområdene som tradisjonelt har vært dominerende, både økonomisk og operativt/driftsmessig, og gitt de viktigste bidragene til selskapets resultater.

OVERFØRINGS- OG FORDELINGSNETT

Kravet om selskapsmessig og funksjonelt skille vil ha stor betydning for organisering av nettvirksomheten i selskapet. Inntekten vil fortsatt være gitt av inntektsrammen fra NVE men det vil bli stilt større krav til effektivitet og avkastning. For å møte disse utfordringene er det nødvendig med nytenking og endring i bransjen generelt og selskapet spesielt. Selskapet er godt i gang med dette arbeidet som vil fortsette i 2016.

KRAFTPRODUKSJON

Driftsresultatet for kraftproduksjonen har variert mye fra år til år på grunn av variasjoner i kraftpriser og produksjonsmengde. Selskapet har begrenset mengde regulerkraft og har derfor mindre mulighet til å tilpasse produksjonen til prisbildet. Det vil på mellomlang sikt være et overskudd av kraft i Norden. Dette vil gi lave kraftpriser framover med påfølgende lave driftsresultater. Markedet opplever nå de laveste kraftpriser på 10 år.

Dalane energi har solgt seg helt eller delvis ut av vindkraft. Selskapet har også gjennom sitt datterselskap valgt å sette vesentlige vannkraftutbygginger på hold med påfølgende tapsavskrivninger.

KRAFTOMSETNING

For kraftomsetningen betyr det generelle prisnivået mindre,

da det er markedsandelen og marginen mellom innkjøps- og salgspris som har betydning for resultatet. Dalane energi selger kraft i eget konsesjonsområde som er de fire kommunene Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal.

Flere aktører både i og utenfor bransjen peker på et marked i endring der nye krav/behov vil dukke opp. Hvordan selskapet skal møte disse utfordringene vil være et viktig element i arbeidet med den framtidige strukturen i selskapet.

FIBER/BREIBAND

Dalane energi er engasjert i fiber/breibandvirksomhet gjennom selskapet Altifiber AS, der Dalane energi er største eier med 37,3 %. Det tas ikke ut utbytte fra dette selskapet.

Dette virksomhetsområdet forventes å gi økt omsetning i årene framover og i takt med dette økt avkastning. Veksten i dette selskapet er uavhengig av de andre forretningsområdene i konsernet.

Når det gjelder utviklingen av smarte nett og fremtidige krav/forventning om nye tjenester innen fiberinfrastruktur kan det være naturlig å se deler av virksomhetene i sammenheng.

RESULTAT, INVESTERING, FINANSIERING OG LIKVIDITET

MORSELSKAP

For morselskapet Dalane energi IKS ble driftsresultatet 24,7 MNOK i 2015 mot 33,1 MNOK i 2014. Resultatet før skatt ble 16,8 MNOK.

Årsresultatet ble 10,4 MNOK for 2015, ned 6,0 MNOK fra året før mot et budsjett på 10,1 MNOK.

Morselskapets egenkapital per 31.12.2015 er 172,5 MNOK mot 171,3 MNOK året før.

KONSERN

For konsernet ble driftsresultatet 8,8 MNOK mot 40,0 MNOK i 2014. Dette skyldes i hovedsak ekstraordinære avskrivninger på kraftprosjekter. Utover dette har konsernet betydelig økte lønns og personalkostnader. Dette er en konsekvens av en styrt dreining av aktivitet fra investeringsprosjekter til drift og vedlikehold. Pensjonskostnader utgjør en økning på rundt 9,0 MNOK i forhold til 2014.

Samlet årsresultatet for 2015 ble 8,1 MNOK mot 22,4 MNOK i 2014.

Konsernets totale egenkapital per 31.12.2015 er 227,6 MNOK mot 228,7 MNOK året før.

FINANSIELL RISIKO

MARKEDSRISIKO

Morselskapets ordinære låneforpliktelser utgjør totalt 499,9 MNOK pr. 31.12.15.

Alle lån har flytende rente, og er derfor eksponert for risiko knyttet til endringer i det generelle rentenivået.

Alle lån er i norske kroner.

Selskapet er eksponert for en moderat risiko i kraftproduksjonsmarkedet og sluttbrukermarkedet. Risiko er knyttet opp mot svingninger i eurokurs og kraftpris.

KREDITTRISIKO

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser er moderat. Selskapet har vurdert dette og foretatt nedskrivninger/avsetninger for mulige tap.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditeten i selskapet er tilfredsstillende og det er ikke besluttet tiltak som endrer likviditetsrisiko.

FORTSATT DRIFT

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at den er til stede. Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av stillingen pr. 31.12.2015.

ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGER

Styret foreslår at årets overskudd disponeres som følger:

Morselskap

Avsatt til / overført fra annen egenkapital	kr	1 179 523
Ordinært utbytte til eierne	kr	9 302 330

Konsern

Avsatt til / overført fra annen egenkapital	kr	-1 122 265
Ordinært utbytte til eierne	kr	9 302 330

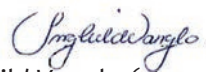
Egersund, 3.5.2016

Kåre Hansen (styreleder)

Øyvind Sjøtrø (nestleder)

Inghild Vanglo (styremedlem)

Kurt Børge Pedersen (styremedlem)

Magnhild Eia (styremedlem)

Odd Å. Ousdal (styremedlem)

Hein Nilsen (styremedlem)

Idar Sønstabø (adm. dir.)

DE NYE SMARTE STRØM- MÅLERNE – SÅ LANGT...

Reymond Bendiksen, prosjektleder for de nye målerne.

AMS (avanserte målesystemer) er navnet på det nye systemet som etter hvert vil overta etter de gamle strømmålerne rundt om i landet. Omleggingen er statlig pålegg som omfatter både privatboliger, hytter, næringsliv og offentlige bygg. Dalane energi valgte en nøkkelferdig løsning fra danske Kamstrup. Det har vist seg at vi valgte en leverandør som veldig mange andre nettselskap også har valgt, deriblant Agder Energi. Løsningen er basert på en såkalt «radio mesh system». Det vil si at det benyttes et radiosignal som går fra en konsentrator til de nærmeste målerne og sprer seg videre fra måler til måler. Fordelen med dette er vi kan få lang rekkevidde med liten effekt. Dalane energi gikk tidlig i gang med å skifte ut de gamle målerne. I mai 2015 så startet vi med en pilot i Langevannsområdet i Eigersund. Dette var vellykket og allerede i august startet utrulling. I samarbeid med leverandør ble det bestemt at vi skulle begynne ute i sonene og jobbe oss inn mot Egersund til slutt. Det ble startet opp i Bjerkreim, fortsatte videre med Helleland, Ualand, Moi og Sokndal. I Eigersund er vi ferdig på Hellvik og Eigerøy. Vi regner med å være ferdig med hele utskiftingen i slutten av 2016. Etter at kundene har fått installert ny måler må de allikevel fortsette å lese av manuelt. Først etter at Dalane energi har sjekket at alt fungerer som det skal, meddeles kunden at måleren nå avleses automatisk og at den manuelle avlesingen dermed kan avsluttes.

Egil Tunheim monterer nye måler hos en kunde med mange anlegg.

SVANEVANNSVEIEN TRAFOSTASJON

I løpet av sommeren 2015 ble Svanevannsveien trafostasjon, som er sagt å være blant Norges flotteste, satt i drift. Med sin arkitektonisk smarte utforming og med gode utvidelsesmuligheter er den bygget for fremtiden. Og når den rekordstore flommen Synne på senhøsten bløtla store deler av Slettebø, sto stasjonen trygt plassert på tørr grunn.

Når alt av kabler og utstyret ble tatt ut kunne man endelig rive Gamle Slettebø stasjon – som har stått der siden midten av 40-tallet. Stasjonen var i mange år en viktig brikke i strømforsyningen av Egersund by, men den var tæret av tidens tann og hadde nå utspilt sin rolle.

LÆRLINGER 2015

Å ha lærlinger ses på som en viktig samfunnsrolle for rekruttering til bransjen og for å sikre fremtidig fagkompetanse, både til Dalane energi og til bransjen generelt. Dalane energi har de siste 30 årene utdannet totalt 50 energimontører (tidligere elverksmontør gr. A), og mange av disse jobber fortsatt i selskapet i forskjellige stillinger og roller.

Ved inngangen av 2015 hadde Dalane energi totalt 6 lærlinger, fem av dem i energimontørfaget og én energioperatørlærling. Han hadde bakgrunn fra den toårige vindkraftutdanningen på Dalane videregående skole, og tok verdiskapningsdelen (1,5 år) hos oss. I løpet av våren besto han fagprøven, og ble dermed den første lærlingen hos Dalane energi med fagbrev som Energioperatør. Selv om han hadde gjort et godt inntrykk var det da dessverre ikke muligheter for fast jobb hos oss etter læretiden, så på høsten satte han seg på skolebenken igjen for å ta videre utdanning.

Av de fem energimontørlærlingene var det to som avla fagprøve vinteren 2015/2016, som begge to besto - med glans. Disse har i ettertid fått fast ansettelse som energimontør i driftsavdelingen til Dalane energi. Dalane energi er et aktivt medlem av Opplæringsringen for energimontørlærlinger i Rogaland, som er et samarbeid mellom nettselskapene i området. Opplæringsringen

Aleksander Klungland sammen med lærlingene Simen E. Ræg og Rene Å. Rødland

gjennomfører årlig en 8 ukers teoriopplæring for lærlingene, som avsluttes med eksamen i faget Vg3 Energimontør. Det var i år to lærlinger hos oss som deltok på undervisningen, og begge besto eksamen.

De siste 10 årene har vi i i snitt tatt inn to lærlinger i året. Men i 2014 ble det, for første gang siden 2008, kun tatt inn én energimontørlærling. Dette skyldtes blant annet noe usikkerhet rundt de mange endringene selskapet sto foran på høsten 2015. Men vi kan allerede nå avsløre at vi i 2016 er tilbake på sporet med inntak av to ny lærlinger. Ved utgangen av 2015 var det da 5 lærlinger ansatt hos Dalane energi.

DALANE LYSPUNKT

Dalane energi ønsker å støtte frivilligheten i lokalsamfunnet, dette både innen idrett, kultur og ellers fritidsaktiviteter myntet på barn og ungdom. Frivilligheten i de 4 Dalanekommunene er særs oppegående og fungerer meget bra. En støtte til dette arbeidet styrker samholdet samtidig som det binder Dalaneregionen bedre sammen.

Utenom støtten til diverse lag og foreninger ble det inngått sponsoravtale med følgende idrettsutøvere som satser individuelt på hver sin idrettsarena:

THOMAS FARDAL, en fremadstormende svømmer fra Egersund.

Dette er en kar som ikke har fritidsproblemer. Utenom skolegang og en god natts søvn, går resten av tiden til trening. Opp mot 30 timer i uken på det meste, hvor det varierer mellom svømming, styrke, basis og løping, men selvfølgelig mest svømming.

Det beste Thomas per dato har oppnådd var å bli norsk juniormester på 50 meter bryst. Han har i tillegg 2 sølvmedaljer og 1 bronsemedalje fra senior NM, forøvrig den beste tiden av en junior noen gang uten superdrakt, dette på 50 meter bryst.

Thomas sine målsetninger videre er å kvalifisere seg inn på landslaget så fort som mulig, og delta på et internasjonalt mesterskap i løpet av det neste 1-2 årene.

Det helt store målet er OL deltakelse.

JAKOB ODLAND, en fremadstormende skiløper fra Bjerkreim. Jakob er aktiv langrennsløper, som til vinteren skal konkurrere i gutter 16 klassen. Sesongens satsing er hovedlandsrennet på Tolga i slutten av februar. I årene som kommer blir det store målet å hevde seg i toppen av juniorklassene, med junior NM som det viktigste.

Dei siste åra har Jakob hatt flere topp 10 plasseringer på nasjonalt nivå, med bronsemedalje i vinterens sprint på hovedlandsrennet. Jakob har i tillegg vunnet 5 kretsmesterskap i sin klasse i Agder og Rogaland skikrets.

Treningen blir i hovedsak rulleski og løping før snøen kommer. Når snøen kommer blir det mye reising til Sirdal. Det blir som regel mellom 8-15 timer trening per uke/ 500 per sesong, noe som økes gradvis hvert år. Om 3-4 år skal han være oppi 800 treningstimer i året.

Dalane energi ønsker dem begge så mye til lykke.

Kanskje om en stund får vi anledning til å stifte nærmer bekjentskap med dem via fjernsynsruten.

ET ØKONOMISK KRAFTSENTER I DALANE

Når vannet strømmer gjennom turbinene og blir til verdifull elektrisitet, drypper det også på mange andre enn Dalane energi. Eierne, Dalane-kommunene, får blant annet utbytte. I 2015 ble det utbetalt i overkant av 9 millioner kroner til eierne. I tillegg ble det utbetalt eiendomskatt, konsesjonskraft og fristrøm. Men de største gevinstene ligger nok i arbeidsplassene virksomheten gir, og i ringvirkningene det har for det lokale næringslivet når Dalane energi bygger ut og fornyer anleggene.

TENKER LOKALT

Dalane energi bruker lokale samarbeidspartnere og leverandører i størst mulig grad. Siden 2011 er det investert over 120 millioner kroner i lokale utbygginger. Mye av dette har kommet lokale leverandører til gode. Dalane energi har også gått i samarbeid med lokale grunneiere om etablering av mindre kraftselskap som blant annet Vikeså Kraft.

SKAPER ARBEIDSPLASSE

I dag sysselsetter Dalane energi 74 medarbeidere. I tillegg har vi løpende 5 – 6 lærlinger. En god del av lærlingene får fast jobb etter avsluttet læretid. Framover vil alternative energikilder være et satsingsområde som ytterligere kan bidra til nye og spennende arbeidsplasser.

PÅ LAG MED NATUREN

Som ledd i Hellelansautbyggingen har Dalane energi samarbeidet tett med Eigersund og Helleland elveeigarlag om å gjøre de øvre delene av vassdraget lakseførende. Siden 1960-tallet har Dalane energi årlig bistått med betydelige midler til

dette arbeidet. For å sikre laksefisket i vassdraget har elveeierlaget og Dalane energi løpende dialog om vannføringen fra kraftstasjonen på Øgrey gjennom fiskesesongen. Det samarbeides også med overføring av vann i sidebekker ovenfor Øgrey kraftstasjon.

KORTREIST STRØM

Det er med lokalprodusert og kortreist strøm som det er med matvarer. Kortere avstander gjør at varene taper seg mindre på vei til forbrukeren. Et gjennomsnittlig krafttap på fem prosent i strømmettet er vanlig – og jo kortere strømmen transporteres, jo mindre blir tapet. Om det ikke gir et større økonomisk bidrag til Dalane-regionen, gjør det i hvert fall at vi til slutt får mer strøm ut av hver vanndråpe enn om strømmen fraktes over lengre avstander. Det er godt nytt for både fisk og folk!

Slettebø trafostasjon

Haukland

Honnefoss

Øgreyfoss

Lindland

Løgjen

Grødemfoss

Stølskraft

Ørdsalen (nedlagt)

Drivdal

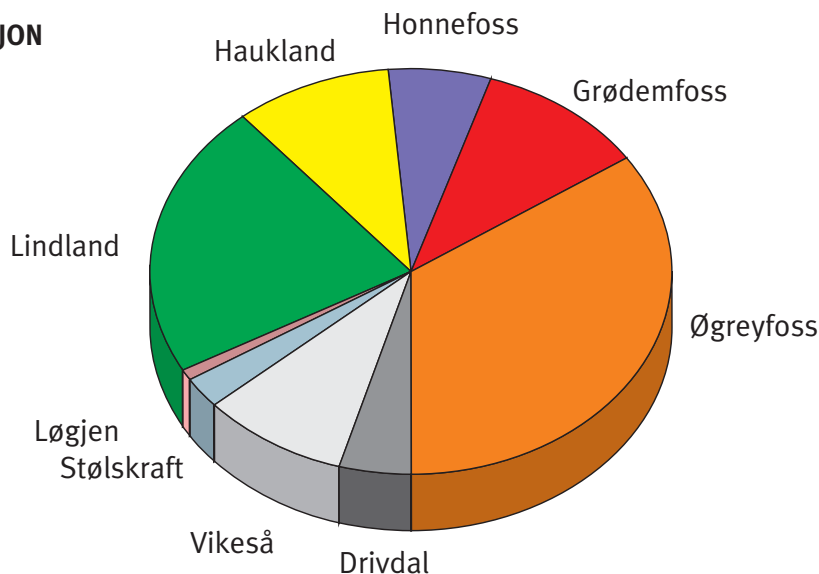

Vikeså

VERDT Å VITE

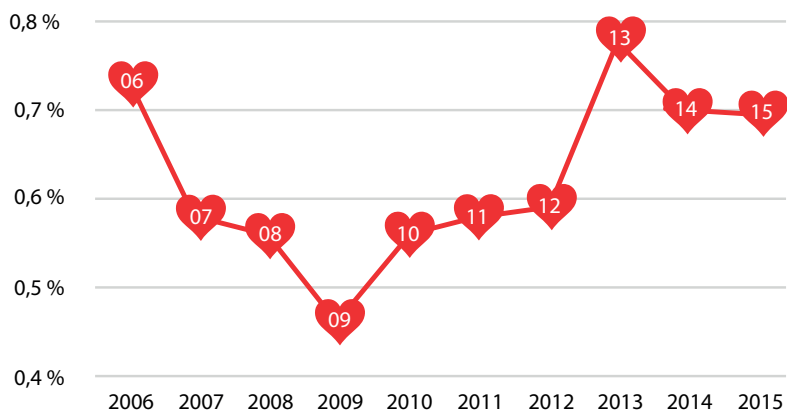
PRODUSERT KWH PR KRAFTSTASJON

Øgreifoss	77 567 025
Grødemfoss	23 643 217
Honnefoss	15 005 647
Haukland	21 526 154
Lindland	49 400 265
Løgjen	1 857 328
Stølskraft	6 188 325
Vikeså	20 330 565
Drivdal	10 084 735

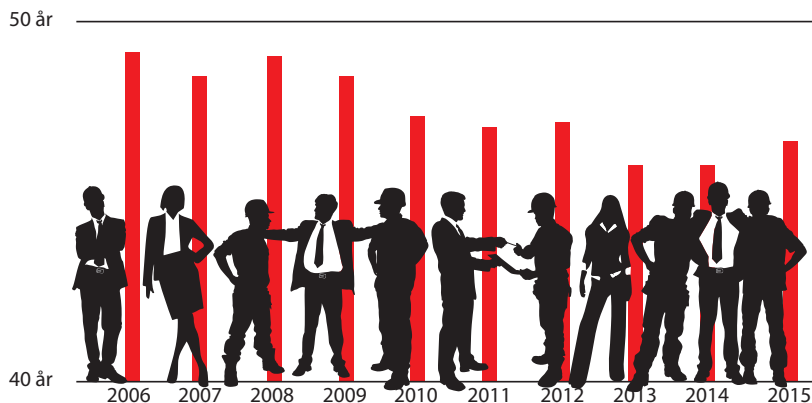
SYKT BRA

Det egenmeldte sykefraværet i Dalane energi er veldig lavt. Det er vi stolte av. Om grunnen er at medarbeiderne er uvanlig sunne, eller om trivselen også bidrar til å holde folk på jobb, er noe usikkert. Men vi tror vi har dekning for å si at Dalane energi er en god arbeidsplass.

VI BLIR STADIG YNGRE

Forgubbing – nei takk!
I Dalane energi opplever vi at gjennomsnittsalderen på medarbeiderne våre synker. Bedriften vår er en attraktiv arbeidsplass og en kompetansebedrift der det faglige miljøet er sterkt og bredt. Slik skal det være også i framtiden!

RESULTATREGNSKAP KONSERN

Økonomisjef Rosita Ågesen

MORSELSKAP

KONSERN

2014	2015	NOTE	DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2015	2014
194 265 124	197 224 236	16	Driftsinntekter	207 350 181	205 230 414
17 086 168	24 288 498		Annen driftsinntekt	18 125 884	16 041 819
211 351 292	221 512 734		Sum driftsinntekter	225 476 065	221 272 233
77 926 465	73 534 534		Varekostnad	74 198 726	78 261 073
39 142 614	48 493 550	5, 11	Lønn og sosiale tjenester	53 774 478	38 229 724
24 119 321	26 086 395	4	Avskrivninger	27 904 479	25 923 381
0	0		Nedskr. egne prosjekter under utførelse	18 698 764	0
37 046 745	48 668 034	5	Andre driftskostnader	42 050 464	38 881 267
178 235 145	196 782 513		Sum driftskostnader	216 626 911	181 295 445
33 116 147	24 730 221	15	Driftsresultat	8 849 154	39 976 788

FINANSINNTEKTER OG
FINANSKOSTNADER

2 335 792	1 575 235	2	Annen renteinntekt	9 805 706	2 966 982
0	0	8	Resultat tilknyttet selskap	2 167 320	1 979 653
-10 001 091	-9 145 034		Annen rentekostnad	-9 725 619	-10 242 254
-423 492	-318 911		Rentekostnad ansvarlige lån	-318 911	-423 492
-8 088 791	-7 888 710		Netto finansresultat	1 928 496	-5 719 111
25 027 356	16 841 511		Ordinært resultat før skattekostnad	10 777 650	34 257 677
8 600 220	6 359 658	3	Skattekostnad på ordinært resultat	2 597 585	11 828 343
16 427 136	10 481 853		Ordinært resultat	8 180 065	22 429 334
16 427 136	10 481 853		ÅRSRESULTAT	8 180 065	22 429 334

13 OVERFØRINGER

6 893 136	1 179 523		Avsatt til / overført fra annen egenkapital	-1 122 265	12 895 334
9 534 000	9 302 330		Foreslått utbytte	9 302 330	9 534 000
16 427 136	10 481 853		Sum overføringer	8 180 065	22 429 334

BALANSE PR. 31.12.2015

MORSELSKAP

KONSERN

2014	2015	NOTE	EIENDELER	2015	2014
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
1 299 242	1 299 242	12	Vassdragsrettigheter	3 263 377	3 263 377
15 518 918	3 978 828	3	Utsatt skattefordel	7 300 426	15 078 443
16 818 160	5 278 070		Sum immaterielle eiendeler	10 563 803	18 341 820
Varige driftsmidler					
133 454 802	140 232 305	4	Kraftproduksjon	201 950 368	196 866 167
27 622 741	26 099 680	4	Bygninger og annen fast eiendom	26 099 680	27 622 741
265 587 842	350 132 495	4	Nettvirksomhet	350 132 495	265 587 842
13 166 437	10 926 239	4	Transport, inventar EDB	11 442 773	13 171 759
74 540 281	13 515 732	4	Anlegg under utførelse	13 515 732	80 803 940
514 372 103	540 906 451		Sum varige driftsmidler	603 141 048	584 052 449
Finansielle anleggsmidler					
44 416 281	66 790 254	8, 9	Investering i datterselskap	0	0
48 717 316	27 843 343	8, 9	Investeringer i tilknyttet selskap	57 502 373	51 322 020
362 800	362 800	8	Investeringer i aksjer og andeler	362 800	362 800
4 875 000	5 676 667	7	Obligasjonslån til Dalane Breiband	5 676 667	4 875 000
0	474 268		Egne prosjekter under utførelse	5 231 267	0
4 131 701	3 980 206	11	Andre langsiktige fordringer	24 000 076	24 951 346
102 503 098	105 127 538		Sum finansielle anleggsmidler	92 773 183	81 511 166
633 693 361	651 312 059		Sum anleggsmidler	706 478 034	683 905 435
Omløpsmidler					
6 667 893	6 225 924		Varer	6 225 924	6 667 893
Fordringer					
65 842 819	72 811 902	7	Kundefordringer	74 852 525	65 155 536
3 942 196	2 276 217	3, 7	Andre kortsiktige fordringer	2 542 700	5 726 495
12 324 000	17 599 000	2	Mindreinntekt	17 599 000	12 324 000
82 109 015	92 687 119		Sum fordringer	94 994 225	83 206 031
17 660 344	21 696 695	6	Bankinnskudd, kontanter o.l.	27 328 686	25 884 958
106 437 252	120 609 738		Sum omløpsmidler	128 548 835	115 758 882
740 130 613	771 921 797		SUM EIENDELER	835 026 869	799 664 317

MORSELSKAP

KONSERN

2014	2015	NOTE	EGENKAPITAL OG GJELD	2015	2014
Egenkapital					
Opptjent egenkapital					
171 273 844	172 453 368	13,14	Annen egenkapital	227 593 318	228 715 536
171 273 844	172 453 368		Sum opptjent egenkapital	227 593 318	228 715 536
171 273 844	172 453 368		Sum egenkapital	227 593 318	228 715 536
Gjeld					
Avsetning for forpliktelser					
10 538 267	17 488 222	11	Pensjonsforpliktelse	18 810 536	10 538 267
10 538 267	17 488 222		Sum avsetning for forpliktelser	18 810 536	10 538 267
Annen langsiktig gjeld					
445 104 791	499 933 570	10	Gjeld til kredittinstitusjoner	499 933 570	445 104 791
11 270 000	0	10	Ansvarlig lån	0	11 270 000
456 374 791	499 933 570		Sum annen langsiktig gjeld	499 933 570	456 374 791
Kortsiktig gjeld					
49 903 364	21 266 272	7	Leverandørgjeld	24 984 205	48 269 804
2 417 073	3 657 597	3	Betalbar skatt	3 657 597	5 734 983
24 029 694	27 667 966		Skyldige offentlige avgifter	28 451 040	24 431 223
9 534 000	9 302 330	13	Foreslått utbytte	9 302 330	9 534 000
16 059 580	20 152 472		Annen kortsiktig gjeld	22 294 273	16 065 713
101 943 711	82 046 637		Sum kortsiktig gjeld	88 689 445	104 035 723
568 856 769	599 468 429		Sum gjeld	607 433 551	570 948 781
740 130 613	771 921 797		SUM EGENKAPITAL OG GJELD	835 026 869	799 664 317

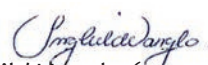
Egersund, 3.5.2016

Kåre Hansen (styreleder)

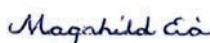
Øyvind Sjøtrø (nestleder)

Inghild Vanglo (styremedlem)

Kurt Børge Pedersen (styremedlem)

Magnhild Eia (styremedlem)

Odd Å. Ousdal (styremedlem)

Hein Nilsen (styremedlem)

Idar Sønstabø (adm. dir.)

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MORSELSKAP

KONSERN

2014	2015	KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2015	2014
25 027 356	16 841 511	Ordinært resultat før skattekostnad	10 777 650	34 257 677
-21 921 276	-2 417 073	Periodens betalte skatt inkl renter	-5 734 983	-27 201 543
0	8 838 029	Korreksjon skatt vedrørende reinvesteringer 2012/2013	8 838 029	0
24 119 321	26 086 395	Ordinære avskrivninger	27 904 479	25 923 381
0	2 023 753	Nedskrivninger varige driftsmidler	2 023 753	0
-5 629 975	6 949 955	Pensjonskostnad uten kontanteffekt	8 272 269	-5 629 975
-300 000	5 228	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	3 689 668	-723 187
0	0	Inntekt/tap på investering i tilknyttet selskap	-1 055 105	-1 979 653
-1 470 809	441 969	Endring i varer	441 969	-1 470 809
8 696 379	-6 969 083	Endring i kundefordringer	-9 696 989	-3 339 412
22 713 116	-28 637 092	Endring i leverandørgjeld	-23 285 599	23 965 733
-2 094 367	4 122 143	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	8 384 324	-680 920
49 139 746	27 285 735	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	30 559 465	43 121 291

KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER

300 000	141 760	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	141 760	723 187
12 810 466	0	Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	2 428 115	1 625 000
-147 245 576	-54 791 482	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-55 427 477	-103 257 978
-5 643 750	-2 624 440	Utbetalinger ved kjøp av finansielle anleggsmidler	-10 282 914	-4 777 929
-139 778 860	-57 274 162	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-63 140 516	-105 687 720

KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER

92 500 000	73 160 000	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	73 160 000	92 500 000
-15 748 552	-29 601 222	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-29 601 222	-42 798 552
-9 106 966	-9 534 000	Utbetalinger av utbytte	-9 534 000	-9 106 966
67 644 482	34 024 778	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	34 024 778	40 594 482
-22 994 632	4 036 351	Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	1 443 727	-21 971 946
40 654 977	17 660 344	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 01.01.	25 884 958	47 856 905
17 660 344	21 696 695	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 31.12.	27 328 686	25 884 958

EIERE

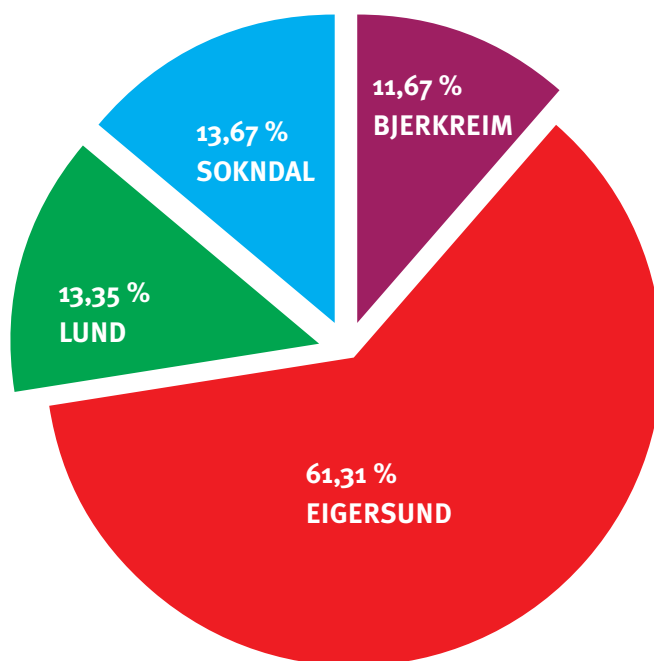
Selskapet ledes av et styre som har 7 medlemmer.

Pr. 11.5. 2015 ble representantskapet endret fra 21 til 17 medlemmer, med følgende fordeling:

Eigersund: 8 medlemmer
Sokndal: 3 medlemmer
Lund: 3 medlemmer
Bjerkreim: 3 medlemmer

Den daglige driften står under ledelse av administrerende direktør.

Dalane energi har sitt hovedkontor i Eigersund. I Bjerkreim, Lund og Sokndal er det avdelinger som tar seg av lokale arbeidsoppgaver.

I perioden 2006-2015 har Dalane energis utbytte/utdeling til de fire eierkommunene i snitt vært på 18,6 millioner per år. Utbyttet/utdeling fordeles etter kommunenes eierandeler, som igjen justeres etter innbyggertallet.

Elganeveien 1, 4370 Egersund
Telefon 51 46 25 00
firmapost@dalane-energi.no

DALANE ENERGI